

**ТӨР, ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛ БОЛОН
ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН БУСАД ХУУЛЬ, УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛЫН
ТӨСЛИЙН АНХНЫ ХЭЛЭЛЦҮҮЛГИЙГ ЯВУУЛСАН ТАЛААРХ ЭДИЙН ЗАСГИЙН
БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2022 оны 11 дүгээр
сарын 15-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Цэрэнпунцаг

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2022 оны 04 дүгээр сарын 05-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн бусад хууль, Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг Улсын Их Хурлын 2022 оны 06 дугаар сарын 03-ны өдрийн чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэж, төслүүдийг анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгүүлэхээр Эдийн засгийн байнгын хороонд шилжүүлсэн.

Үйлдвэржилтийн бодлогын байнгын хороо Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн бусад хууль, Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулсан талаарх санал, дүгнэлт гаргаж, ирүүлснийг Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ тус Байнгын хорооны хуралдаанд танилцуулсан болно.

Эдийн засгийн байнгын хорооны 2022 оны 06 дугаар сарын 07-ны өдрийн 09 дүгээр тогтоолоор Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн бусад хууль, Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг хэлэлцүүлэгт бэлтгэх үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Цэрэнпунцагаар ахлуулж, гишүүдэд Б.Баттөмөр, Д.Бат-Эрдэнэ, Ж.Бат-Эрдэнэ, С.Ганбаатар, Б.Жаргалмаа, М.Оюунчимэг, Д.Өнөрболор, С.Чинзориг нарын бүрэлдэхүүнтэй байгуулан ажиллалаа.

Байнгын хороо 2022 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдрийн хуралдаанаараа дээрх хуулийн төслүүдийн анхны хэлэлцүүлгийг Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлд заасны дагуу явуулж, дараах санал, дүгнэлтийг гарган Та бүхэнд танилцуулж байна.

Байнгын хорооны хуралдаанаар төслүүдийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулах үед ажлын хэсгээс бэлтгэсэн зарчмын зөрүүтэй 48 саналын томьёолол, 5 багц найруулгын санал, хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн талаарх 26 саналын томьёолол болон Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энхбаярын гаргасан зарчмын зөрүүтэй 3 саналын томьёолол тус бүрээр хэлэлцэж, санал хураалт явууллаа.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хэлэлцсэн зарчмын зөрүүтэй саналын томьёололд төрийн захиргааны төв байгууллагуудын үйл ажиллагааны давхардлыг багасгах, түншлэлийн төсөл хэрэгжүүлэх хугацааг тодорхой болгох зорилгоор түншлэлээр хэрэгжүүлэх төслийн саналд хийх урьдчилсан үнэлгээг 30 хоногийн дотор түншлэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага бие даан хийхээр, төслийг урьдчилан зарлах хугацаа 12 сар хүртэл байхаар тусгасан болно.

Мөн ажлын хэсгээс аймаг, нийслэлд түншлэлийн төслийг бие даан

хэрэгжүүлэх чиглэлээр Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 21, 24 дүгээр зүйлд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан Засгийн газрын эрх олгосноор аймаг, нийслэлийн жилийн төсвийн аравны нэгээс хэтрүүлэлгүйгээр аймаг, нийслэл бие даан түншлэлийн төсөл хэрэгжүүлэх, тус харилцааг зохицуулах журмыг энэ хуульд нийцүүлэн шинээр батлах санал гаргасныг хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжлээ.

Мөн түншлэлийн гэрээний төрөлд "барих, түрээслэх, ашиглах, шилжүүлэх" хэлбэрийг шинээр нэмэхээр хуулийн төсөлд тусгасан нь хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонхын дэмжлэгийг авсан болно.

Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энхбаяр энэ хууль хэрэгжиж эхлэхээс өмнө холбогдох дүрэм, журмыг шинэчлэн боловсруулах, олон нийтэд сурталчлан таниулахад тодорхой хугацаа шаардлагатай тул хуулийг дагаж мөрдөх хугацааг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлүүлэх санал гаргасныг хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжлээ.

Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энхбаяр энэ хуулийн зохицуулалттай уялдуулах зорилгоор дээрх хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг хууль санаачлагчид нь буцаах санал гаргасныг хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжээгүй.

Байнгын хороо Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10 дахь хэсгийг баримтлан Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн бусад хууль, Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг зүйл бүрээр хэлэлцэн, зарчмын зөрүүтэй саналын томьёоллуудаар санал хураалт явуулж, саналуудыг олонхын дэмжлэг авсан, аваагүйгээр нь бүлэглэн, Байнгын хорооны санал, дүгнэлтийн хамт Та бүхэнд хүргүүлсэн болно.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн бусад хууль, Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулсан талаарх Эдийн засгийн байнгын хорооны санал, дүгнэлт, зарчмын зөрүүтэй саналуудыг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

**ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА**

Ц.ЦЭРЭНПУНЦАГ

**ТӨР, ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛ БОЛОН
ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ХУУЛЬ, УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛЫН ТӨСЛИЙН
ТАЛААРХ ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛЫН ТОМЬЁОЛОЛ**

Байнгын хороо дэмжсэн саналууд:

Нэг.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн төслийн талаарх зарчмын зөрүүтэй саналын томьёолол

1.Төслийн 3.4 дэх хэсгийн “хөрөнгийг” гэснийг “хөрөнгийн эрхийг” гэж, 3.7 дахь хэсгийн “холбогдох хууль тогтоомжид” гэснийг “энэ хуульд” гэж өөрчлөх.

**Санал гаргасан: Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Цэрэнпунцаг,
Б.Баттөмөр, Ж.Бат-Эрдэнэ, Б.Жаргалмаа, М.Оюунчимэг,
С.Чинзориг /цаашид “Ажлын хэсэг” гэх/**

2.Төслийн 3.2.1 дэх заалтын “үндэсний аюулгүй байдал”, 3.7 дахь хэсгийн “мэргэжлийн зөвлөхтэй” гэснийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

3.Төслийн 3.5 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“3.5.Түншлэлийн хүрээнд бусдын эзэмшил газрыг нөхөх олговортой солих буюу эргүүлэн авах асуудлыг Газрын тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжид заасны дагуу зохицуулна.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

4.Төслийн 5.1.3 дахь заалтыг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

5.Төслийн 5.1.14 дэх заалтын “/нийтийн үйлчилгээ/” гэснийг хасаж, 5.1.23 дахь заалтын “нийтийн” гэснийг “төрийн” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

6.Төслийн 5.1 дэх хэсэгт доор дурдсан агуулгатай 5.1.32 дахь заалт нэмэх:

“5.1.32.“Засгийн газрын баталгаа” гэж түншлэлийн төслийг урт хугацаанд тогтвортой хэрэгжүүлэх зорилгоор энэ хуулийн 31 дүгээр зүйлд заасан Засгийн газрын хүлээсэн үүргийг.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

7.Төслийн 6.1.1 дэх заалтын “талаарх стратеги, бодлого болон мэдээллийг,” гэснийг “зорилт, арга хэмжээг” гэж өөрчлөн, 6.1.3 дахь заалтыг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

8.Төслийн 7.1.7 дахь заалтын “зорилгоор” гэсний дараа “хувийн хэвшлийн түншлэгчтэй тохиролцсоны дагуу” гэж нэмэх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

9.Төслийн 7 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 7.1.8 дахь заалт нэмэх:

“7.1.8.Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 21, 24 дүгээр зүйлд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан аймаг, нийслэлд түншлэлийн төсөл бие даан хэрэгжүүлэх эрхийг аймаг, нийслэлийн нэг жилд хийх түншлэлийн гэрээний нийт үнийн дүн нь тухайн аймаг, нийслэлийн жилийн төсвийн аравны нэгээс хэтрэхгүй байхаар олгох.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

10.Төслийн 7 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 7.4 дэх хэсэг, 7.2.8 дахь заалт тус тус нэмэх:

“7.4.Энэ хуулийн 7.2.8-д заасан журам нь энэ хуульд нийцэж, холбогдох шаардлагыг хангасан байна.”

“7.2.8.энэ хуулийн 7.1.8-д заасан эрх олгохтой холбогдсон журам.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

11.Төслийн 8.1.1 дэх заалтын “үнэлгээнд санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран үнэлгээ өгч,” гэснийг “үнэлгээ” гэж өөрчилж, 8.1.3 дахь заалтын “шинжилгээг” гэсний дараа “хянаж, дүгнэлт гарган” гэж нэмэх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

12.Төслийн 8.1 дэх хэсэгт доор дурдсан агуулгатай 8.1.19, 8.1.20 дахь заалт нэмэх:

“8.1.19.энэ хуулийн 7.2.8-д заасан журмыг боловсруулах.
8.1.20.баримт бичгийн үнэ тогтоох.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

13.Төслийн 8.3 дахь хэсгийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

14.Төслийн 9.1.1 дэх заалтыг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

15.Төслийн 9.1.5 дахь заалтын “хэрэгжүүлэх” гэсний дараа “төслийн бүрэн шинжилгээнд үндэслэн төсвийн эрсдэл, төсөвт үзүүлэх нөлөөлөл болон хөрөнгийн эх

үүсвэрийг хянаж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэх зөвшөөрөл өгөх,” гэж нэмэх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

16.Төслийн 9.3 дахь хэсгийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

17.Төслийн 10.1.4 дэх заалтын “хувийн хэвшлээс” гэсний өмнө “аймаг, нийслэл болон” гэж нэмэх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

18.Төслийн 11.3 дахь хэсгийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

19.Төслийн 15.1 дэх хэсэгт доор дурдсан агуулгатай 15.1.4 дэх заалт нэмэх:

“15.1.4.барих, түрээслэх, ашиглах, шилжүүлэх;”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

20.Төслийн 18.2.1 дэх заалтын “энэ хуулийн 19.4, 19.6-д нийцүүлэн гүйцэтгэсэн” гэснийг “боловсруулсан” гэж өөрчилж, 18.2.7 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“18.2.7.төслийн үйл ажиллагаанд шаардлагатай, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн дагуу олгогдох тусгай болон энгийн зөвшөөрлийг тодорхойлсон байх;”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

21.Төслийн 19.1 дэх хэсгийн “төрийн захиргааны төв байгууллага” гэсний дараа “, аймаг, нийслэл” гэж нэмж, 19.3 дахь хэсгийн “хуульд заасан” гэснийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

22.Төслийн 19.2 дахь хэсгийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

23.Төслийн 19.4 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“19.4.Энэ хуулийн 19.1-д заасан төслийн саналыг хүлээн авснаас хойш салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, түншлэлийн төв хамтран урьдчилсан үнэлгээг 30 хоногийн дотор хийж, дүгнэлтийг түншлэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

24.Төслийн 20.3 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“20.3.Энэ хуулийн 20.2-т заасан төслийн багийн бүрэлдэхүүнд түншлэлийн болон салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, түншлэлийн төслөөс хамааран холбогдох төрийн байгууллага, төсөл хэрэгжих аймаг, нийслэлийн төлөөлөл байх бөгөөд төслийн багийн бүрэлдэхүүний 30-аас доошгүй хувь нь санхүү, эдийн засаг, хууль, эрх зүй, нийгэм, байгаль орчин болон холбогдох бусад салбарын үндэсний, олон улсын мэргэжлийн судлаач, зөвлөх, хөндлөнгийн хараат бус зөвлөх гишүүн байна.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

25.Төслийн 20.6 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“20.6.Энэ хуулийн 7.2.4, 9.2-т заасан аргачлал болон 20.4-т заасан эрсдэлийн шинжилгээний дүгнэлтийн дагуу түншлэлээр хэрэгжүүлэх төслийн эрсдэлийг үнэлэх, хуваарилах, бууруулах, хянах зэрэг эрсдэлийн удирдлагын арга хэмжээг төлөвлөсөн байна.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

26.Төслийн 21.3, 21.4 дэх хэсгийн “10” гэснийг “15” гэж, 21.6 дахь хэсгийн “Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлнэ.” гэснийг “Засгийн газарт хүргүүлнэ.” гэж, 21.7 дахь хэсгийн “шийдвэрийг гаргаж, ТХХТ-ийн төслийг батална.” гэснийг “шийдвэрийг гаргана.” гэж, 21.8 дахь хэсгийн “хэрэгжүүлнэ.” гэснийг “зохион байгуулна.” гэж тус тус өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

27.Төслийн 21.2.1 болон 21.2.2 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“21.2.1.энэ хуулийн 21.2-т заасан хяналтын хуудсанд төрийн түншлэгчид хамаарах дараах мэдээллийг тусгана:

21.2.2.энэ хуулийн 21.2-т заасан хяналтын хуудсанд дараах түншлэлийн мэдээллийг тусгана:”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

28.Төслийн 25.2.6 дахь заалтын “үнэлэх” гэснийг “үнэлэх, шаардлага хангаагүй бол энэ хуулийн 25.2.7-д заасан хугацааны дотор оролцогчид мэдэгдэх;” гэж өөрчлөн, 25.2 дахь хэсэгт доор дурдсан агуулгатай 25.2.2.д дэд заалт нэмэх:

“25.2.2.д.баримт бичгийн үнэ;”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

29.Төслийн “25.6.2.в” дэд заалтыг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

30.Төслийн 26.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“26.2.Ажлын хэсэг энэ хуулийн 25.6.7-д заасны дагуу хамгийн сайн нөхцөлтэй төслийн саналаар шалгарсан оролцогчоос эхлэн хэлэлцээг хийж, үр дүнг нээлттэй мэдээлэх бөгөөд хэлэлцээрийн тэмдэглэлийг энэ хуулийн 52.1-д заасан мэдээллийн нэгдсэн санд тусгана.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

31.Төслийн 27 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 27.1.7 дахь заалт нэмэх:

“27.1.7.сонгон шалгаруулалтад оролцогчид нь Өрсөлдөөний тухай хуулийн 4.1.6-д заасны дагуу харилцан хамааралгүй байна.”

Санал гаргасан: Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энхбаяр

32.Төслийн 29.1 дэх хэсгийн “зээлдэгчийн” гэснийг “санхүүжүүлэгчийн” гэж, 29.2 дахь хэсгийн “Монгол Улсын хууль болон түншлэлийн гэрээнд заасан эрх, үүргийн дагуу оролцоно.” гэснийг “холбогдох хууль, түншлэлийн үндсэн болон дагалдах гэрээнд заасан эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ.” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

33.Төслийн 33.9 дэх хэсгийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

34.Төслийн 34 дүгээр зүйлийн гарчгийн “төлбөрийн” гэснийг “төсвөөс санхүүжүүлэх” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

35.Төслийн 34.5 дахь хэсгийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

36.Төслийн 35.2.26 дахь заалтын “байгуулах аливаа” гэснийг “түншлэлийг хэрэгжүүлэх санхүүгийн чадавхтай холбоотой” гэж, 35.2.35 дахь заалтын “хянах боломжгүй” гэснийг “урьдчилан тооцоолох боломжгүй” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

37.Төслийн 37.1.3 дахь заалтыг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

38.Төслийн 41.3.1 дэх заалтын “газрыг” гэсний дараа “холбогдох хуульд заасны дагуу” гэж нэмж, 41 дүгээр зүйлийн гарчгийн “газар чөлөөлөлт” гэснийг болон 41.3.1 дэх заалтын “газар чөлөөлөх” гэснийг тус тус хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

39.Төслийн 43.6 дахь хэсгийн “дагуу бий болсон хөрөнгийг” гэснийг “зүйлийг” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

40.Төслийн 44.5 дахь хэсгийн “хувийн хэвшлийн түншлэгч” гэсний дараа “энэ хуулийн 44.4-т заасны дагуу” гэж, “үйл ажиллагааны эрх,” гэсний дараа “төсөл хэрэгжүүлэх зорилгоор авсан” гэж, 44.7 дахь хэсгийн “хувийн хэвшлийн түншлэгч түншлэлийн” гэсний дараа “үндсэн болон дагалдах” гэж, “зардлын дагуу” гэсний дараа “түншлэлийн” гэж тус тус нэмэх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

41.Төслийн 44.1 дэх хэсгийн “санхүүжүүлнэ” гэснийг “санхүүжүүлж болно” гэж өөрчилж, 44.7 дахь хэсгийн “хариуцлагыг баталж” гэснийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

42.Төслийн 45.2 дахь хэсгийн “төлбөрийн хэмжээг” гэсний дараа “харилцан тохиролцож,” гэж нэмэх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

43.Төслийн 46.3 дахь хэсгийн “түншлэлийн гэрээг” гэсний өмнө “төрийн түншлэгчээс” гэж, мөн хэсгийн “шилжүүлж” гэсний өмнө “уг нөхцөл байдал арилах хүртэлх хугацаанд” гэж тус тус нэмж, 46.2 дахь хэсгийн “Тайлбарыг” доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“Тайлбар:“Санхүүжүүлэгчийн хөндлөнгөөс оролцох эрх” гэдэгт санхүүжүүлэгч, эсхүл зээлдүүлэгч нь түншлэлийн гэрээний үүргээ зөрчсөн хувийн хэвшлийн түншлэгчийн эрх, үүргийг энэ хуульд заасан шаардлагыг хангасан өөр этгээдэд төрийн түншлэгчтэй зөвшилцсөний үндсэн дээр шилжүүлэхийг ойлгоно.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

44.Төслийн 46.3 дахь хэсгийн “буруутай үйл ажиллагааг засаж залруулаагүй” гэснийг, мөн хэсгийн “Тайлбар”-ыг бүхэлд нь хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

45. Төслийн 50.1.3 дахь заалтын “ажлын төлбөр,” гэсний дараа “төслийн баримт бичгийн үнэ,” гэж нэмэх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

46.Төслийн 52.2 дахь хэсгийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

47.Төслийн 56.4 дэх хэсгийн “25.6.8” гэсний өмнө “25.2.6,” гэж, мөн хэсгийн “гомдол” гэсний өмнө “багтаан” гэж нэмж, төслийн 56.5 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“56.5.Түншлэлийн төслийн сонгон шалгаруулалттай холбоотой маргаан шийдвэрлэх ажиллагаанд оролцогчийн хүсэлтээр үндэсний болон олон улсын шинжээчийг оролцуулж, дүгнэлт гаргуулж болох бөгөөд холбогдох зардлыг оролцогч хариуцна.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

48.Төслийн 57.3 дахь хэсгийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

49.Төслийн 60.1 дэх хэсгийн хуулийг дагаж мөрдөх хугацааг “2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энхбаяр

Хоёр.Найруулгын санал

1.Төслийн 3.4 дэх хэсгийн “өмчийн тухай” гэсний дараа “хууль” гэж, 5.1.17 дахь заалтын “төсөл хөгжүүлэх сан” гэсний өмнө “түншлэлийн” гэж, 5.1.27 дахь заалтын “Компанийн тухай” гэсний дараа “хууль” гэж, 14.1.3 дахь заалтын “заасны” гэсний дараа “дагуу” гэж, 14.4 дэх хэсгийн “зардлыг” гэсний дараа “дангаар” гэж, 17.1.2 дахь заалтын “төсөлд” гэсний өмнө “түншлэлийн” гэж, 17.1.2.б, 17.1.2.г, 17.1.7 дахь заалтуудын “төслийн” гэсний өмнө “түншлэлийн” гэж, 20.1 дэх хэсгийн “үр ашиг” гэсний өмнө “төслийн” гэж, 20.2 дахь хэсгийн “дэргэд” гэсний дараа “хамтран” гэж, 20.10 дахь хэсгийн “зарим” гэсний дараа “уялдаатай” гэж, 21.2.2.г заалтын “барилга” гэсний дараа “, байгууламж” гэж, 25.2.2.б заалтын “хувийн хэвшлийн” гэсний дараа “түншлэгчийн” гэж, мөн заалтын “дэмжлэгийн” гэсний дараа “тухай” гэж, 35.2.2б дахь заалтын “төрийн” гэсний дараа “түншлэгчийн” гэж тус тус нэмэх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

2.Төслийн 2.1 дэх хэсгийн “ТХХТ эсхүл” гэснийг хасаж, төслийн зүйл, хэсэг, заалтуудад байх “ТХХТ” гэснийг тохиолдол бүрд нь тохируулан “түншлэл” гэж, 5.1.26 дахь заалтын “бичгүүдийг” гэснийг “бичгийг” гэж, 8.1.2 дахь заалтын “хийгдсэн” гэснийг “хийсэн” гэж, 8.1.7 дахь заалтын “орчинг” гэснийг “орчныг” гэж, 9.2 дахь хэсгийн “хүрээнд төсвийн” гэснийг “төсөвт үзүүлэх” гэж, 12.2.3 дахь заалтын “мэргэжлийн зөвлөхүүдтэй хамтран мэргэжлийн түвшинд төслийн багтай” гэснийг “мэргэжлийн зөвлөх, төслийн багтай” гэж, 12.2.5 дахь заалтын “төслүүдийн” гэснийг “төслийн” гэж, 12.2.6 дахь заалтын “эксперт” гэснийг “шинжээч” гэж, 13.1 дэх хэсгийн “чиглэлүүдийг” гэснийг “чиглэлийг” гэж, мөн хэсгийн “тогтооно” гэснийг “батална” гэж, 14.1 дэх хэсгийн “ТХХТ-ийг санхүүжүүлэх” гэснийг “Түншлэлийг санхүүжилтийн” гэж, 14.4 дэх хэсгийн “хураамж дангаар” гэснийг “хураамжаар” гэж, 18.1.2 дахь заалтын “бодлогод тусгагдсан” гэснийг “бодлого” гэж, 18.1.3 дахь заалтын “хэлбэрүүдэд” гэснийг “хэлбэрт” гэж, 18.2.12 дахь заалтын “нөхцөлүүдийг” гэснийг “нөхцөлийг” гэж, 18.2.16 дахь заалтын “удирдахад тавигдах” гэснийг “удирдах зорилгоор” гэж, 19.1, 22.1 дэх хэсгийн “тухайн” гэснийг “салбарын” гэж, 19.5 дахь хэсгийн “байгууллагаас” гэснийг “байгууллага” гэж, 21.2 дахь хэсгийн “хүргүүлсэн байна” гэснийг “ хамт хүргүүлнэ” гэж, 21.10, 22.8 дахь хэсгийн “тохиолдолд” гэснийг “бол” гэж, 21.2.2.д заалтын “байгууллагууд” гэснийг “байгууллага” гэж, 22.3 дахь хэсгийн “заасны дагуу” гэснийг “заасан” гэж, 22.4 дэх хэсгийн “үзсэн байна.” гэснийг “үзнэ.” гэж, 23.1 дэх хэсгийн “хойших 12 сарын” гэснийг “хойш 12 хүртэлх сарын” гэж, 23.4 дэх хэсгийн

“тооцогдохгүй, тухайн төслийн” гэснийг “тооцохгүй бөгөөд” гэж, 24.1 дэх хэсгийн “хэсгийг” гэснийг “хэсэг /цаашид “ажлын хэсэг” гэх/-ийг” гэж, 24.5 дахь хэсгийн “ижил түвшинд” гэснийг “жигд” гэж, 25.2.6 дахь заалтын “хангах” гэснийг “хангаж байгаа” гэж, 25.6.12 дахь заалтын “зааснаар” гэснийг “заасан” гэж, 25.7 дахь хэсгийн “этгээдээс” гэснийг “оролцогчийн” гэж, 26.5 дахь хэсгийн “ТХХТ-ийн” гэснийг “түншлэлийн асуудал эрхэлсэн” гэж, 27 дугаар зүйлийн гарчгийн “шалгаруулалтын” гэснийг “шалгаруулалтад” гэж, 27.1.2 дахь заалтын “Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуульд заасны дагуу тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр” гэснийг “Зөвшөөрлийн тухай хуульд заасны дагуу энгийн болон тусгай зөвшөөрөлтэйгөөр” гэж, 28.1.5 дахь заалтын “гэрээний зүйлийн” гэснийг “түншлэлийн зүйлийн” гэж, 28.2.6 дахь заалтын “хугацаанд нь хангах, түүний үнэн зөв, найдвартай байдлыг хангах” гэснийг “хугацаанд нь хангаж, түүний үнэн зөв, найдвартай байдлыг хариуцах” гэж, 30.2 дахь хэсгийн “холбоотой” гэснийг “холбогдсон” гэж, 33.10 дахь хэсгийн “Засгийн газраас” гэснийг “Засгийн газар” гэж, 35.2.22 дахь заалтын “нөхцөлүүд” гэснийг болон 35.2.31 дэх заалтын “онцгой тохиолдол” гэснийг тус тус “үндэслэл;” гэж, 35.2.26 дахь заалтын “түүнчлэн хувьцаа эзэмшигчтэйгээ” гэснийг “хувьцаа эзэмшигчтэй” гэж, 39.3 дахь хэсгийн “байгууллагын дүгнэлтийг” гэснийг “байгууллагаас” гэж, 41.3.6 дахь заалтын “хууль бус, үндэслэлгүйгээр цуцлах, хураан авахыг таслан зогсоох” гэснийг “хууль бусаар хураан авахгүй байх” гэж, 51.8 дахь хэсгийн “сангийн цахим хуудаст” гэснийг “цахим санд” гэж, 52.3 дахь хэсгийн “52.2-т” гэснийг “8.2-т” гэж, 59.3 дахь хэсгийн “хууль зөрчигчид” гэснийг “хууль зөрчсөн этгээдэд” гэж, Хоёрдугаар бүлгийн гарчгийг “ТҮНШЛЭЛИЙН ТАЛААРХ ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮРЭН ЭРХ” гэж тус тус өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

3.Төслийн 5.1.25 дахь хэсгийн “урьдчилсан” гэсний дараах “үнэлгээ” гэснийг, 12.2.3 дахь заалтын “байгууллага” гэснийг, 12.2.7 дахь заалтын “үр дүнг” гэсний дараах “тухайн” гэснийг, 20.2 дахь хэсгийн “хамтран” гэснийг, 21.5.3 дахь заалтын “хууль” гэснийг, 22.4 дэх хэсгийн “холбогдох” гэснийг, 22.4.3 дахь заалтын “цор ганц,” гэснийг, 23.1 дэх хэсгийн “зориулан” гэснийг, 23.3 дахь хэсгийн “шаардлагатай” гэснийг, 22.2, 24.1, 37.2, 51.7 дахь хэсгийн “тухайн” гэснийг, 24.7 дахь хэсгийн “байх” гэснийг, 24.2, 25.6.4, 25.6.7, 25.6.9 дэх заалтын “сонгон шалгаруулалтын” гэснийг, 25.6.12 дахь заалтын “ТХХТ-ийн” гэснийг, 27.3 дахь хэсгийн “этгээд” гэснийг, 30.1 дэх хэсгийн “хуваарилах,” гэсний дараах “эрсдэлийг” гэснийг, 30.4 дэх хэсгийн “түншлэгчид,” гэсний дараах “эрсдэлийн” гэснийг, 33.1 дэх хэсгийн “хувийн эрх зүйн салбарын гэрээнд хамаарах” гэснийг, 35.2.7 дахь заалтын “аль” гэснийг, 42.2, 50.4 дэх хэсгийн “Монгол Улсын” гэснийг, 43.2 дахь хэсгийн “ТХХТ-ийн гэрээний” гэснийг, 48.3 дахь хэсгийн “нэгбүрчлэн” гэснийг, Гуравдугаар бүлгийн гарчгийн “ТӨР, ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН” гэснийг тус тус хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

4.Төслийн талаарх зарчмын зөрүүтэй саналын томъёолол дэмжигдсэнтэй холбогдуулан төслийн зүйл, хэсэг, заалтын дугаарлалт болон эшлэлийн дугаарыг өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

5.Төслийн агуулга, зарчмыг хөндөхгүйгээр хууль зүйн техникийн болон найруулгын засвар хийх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

Гурав.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн хууль, Улсын Их Хурлын тогтоолын төслүүдийн талаарх зарчмын зөрүүтэй саналын томъёолол

1.Авто замын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

1/Төсөлд доор дурдсан агуулгатай 2 дугаар зүйл нэмэх:

“2 дугаар зүйл.Авто замын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

2/Төслийн гарчгийн “нэмэлт” гэсний дараа “, өөрчлөлт” гэж нэмэх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

2.Аялал жуулчлалын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

1/Төслийн 1 дүгээр зүйлийн “6.1.16” гэснийг “16.1.16” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

3.Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

1/Төслийн 1 дүгээр зүйлийн “15.1.16” гэснийг “17/ ” гэж, 2 дугаар зүйлийн “15.1.16” гэснийг “1 дэх хэсгийн 17” гэж, “15.1.17” гэснийг “18/” гэж тус тус өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

4.Барилгын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

1/Төслийн 1 дүгээр зүйлийн “33.1.23” гэснийг “33.1.24” гэж, 2 дугаар зүйлийн “33.1.23” гэснийг “33.1.24” гэж, “33.1.24” гэснийг “33.1.25” гэж тус тус өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

5.Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

1/Төслийн 1 дүгээр зүйлийн “10.29” гэснийг “10.30” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

2/Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 10.29.2 дахь заалтын “хуульд” гэснийг “хуулийн 28.2-т” гэж өөрчлөн, мөн заалтын “зохих ёсоор” гэснийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

6.Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

1/Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 14.1-ийн “түншлэлээр” гэсний дараах “хэрэгжүүлэх” гэснийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

7.Соёлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

1/Төслийн гарчгийн “нэмэлт” гэсний дараа “, өөрчлөлт” гэж нэмж, төсөлд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл нэмэх:

“**2 дугаар зүйл.**Соёлын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1.12 дахь заалтын дугаарыг “21.1.13” гэж өөрчилсүгэй.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

2/Төслийн 1 дүгээр зүйлийн “21.1.13” гэснийг “21.1.12” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

8.Төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

1/Төслийн 2 дугаар зүйлийн 52.6.3-ын “түншлэлийн” гэсний дараах “тухай” гэснийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

9.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуулийн төслийн талаар:

1/Төслийн 2 дугаар зүйлийн “энэ хуульд зааснаар хүчингүй болгосон, цуцалсан, өөрчилснөөс бусдаар” гэснийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

2/Төслийн 4 дүгээр зүйлийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

3/Төслийн 5 дугаар зүйлийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

4/Төслийн 6 дугаар зүйлийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

5/Төслийн 8 дугаар зүйлийн “мөн адил энэ хуулийн дагуу” гэснийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

6/Төслийн 10 дугаар зүйлийг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

7/Төсөлд доор дурдсан агуулгатай 7 дугаар зүйл нэмэх.

“7 дугаар зүйл.Энэ хууль хүчин төгөлдөр үйлчлэхээс өмнө Концессын тухай хуулийн дагуу байгуулсан концессын гэрээнүүдэд Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн болон тухайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран үнэлгээ хийж, цаашид үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, дуусгавар болгох, цуцлах концессын гэрээнүүдийг Засгийн газар холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу шийдвэрлэнэ.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

8/Төслийн 12 дугаар зүйлийн “хүчин төгөлдөр болсноос” гэснийг “батлагдсанаас” гэж, “батлах ба тэдгээрийг батлагдах хүртэлх хугацаанд тухайн харилцааг хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй дүрэм, журам, аргачлал, холбогдох бусад баримт бичгээр зохицуулна.” гэснийг “батална.” гэж тус тус өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

10.Шилэн дансны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

1/Төслийн 1 дүгээр зүйлийг “Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.5.9, 6.5.10 дахь заалтын “концессын гэрээ” гэснийг “төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ” гэж, мөн зүйлийн 6.2.4, 6.5.8 дахь заалтын “концессын зүйлийн жагсаалт” гэснийг “төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн жагсаалт” гэж, мөн зүйлийн 6.5.10 дахь заалтын “концесс эзэмшигч” гэснийг “хувийн хэвшлийн түншлэгч гэж, “концессын зүйл” гэснийг “төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн зүйл” гэж тус тус өөрчилсүгэй.” гэж өөрчлөн найруулах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

11.Концессын тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийн талаар:

1/Төслийн 1 дүгээр зүйлийн “18” гэснийг “28” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

12.Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн талаар:

1.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн “Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд зааснаар” гэснийг хасаж, мөн зүйлийн “төсөл санаачлах,” гэсний дараа “Засгийн газар эрх олгосны дагуу түншлэлийг хэрэгжүүлэх,” гэж нэмэх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

13. “Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль батлагдсантай холбогдуулан авах арга хэмжээний тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийн талаар:

1/Төслийн 1 дэх заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“1.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль батлагдсантай холбогдуулан дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т даалгасугай:

1/Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлд заасан Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн төвийн дүрэм, зохион байгуулалтын бүтэц, орон тоог баталж, хэрэгжилтийг хангуулах арга хэмжээг 2023 оны 3 дугаар улиралд багтаан хэрэгжүүлэх;”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

2/Төслийн 2 дахь заалтыг хасах.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

3/Төслийн 3 дахь заалтыг төслийн 1 дэх заалтын 2 дахь дэд заалт болгож, “хэрэгжүүлэхийг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/, Эдийн засаг, хөгжлийн яам /Ч.Хүрэлбаатар/-нд тус тус үүрэг болгосугай” гэснийг “хэрэгжүүлэх” гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

Дөрөв.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн талаарх найруулгын санал

1/Холбогдох хуулийн төслүүдийн “санал хүргүүлэх” гэснийг “санал гаргах” гэж тохиолдол бүрд өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

Байнгын хороо дэмжээгүй саналууд:

1.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг хууль санаачлагчид нь буцаах.

Санал гаргасан: Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энхбаяр

2.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг хууль санаачлагчид нь буцаах.

Санал гаргасан: Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Энхбаяр

ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙНГЫН ХОРОО